

Stefanos Xenakis

CSODÁK KISKÖNYVE

*102 történet
az élet szeretetéről*

Op!n Books

Lili

Megrettentem. Reggel hétkor nem szokott csörögni a telefonom. A lányokat többnyire én hívom, hogy jó reggelt kívánjak nekik, de általában valamivel később. A nagylányom volt. Zokogott.

– Apa, Lili meghalt. Reggel holtan találtam a ketrecében.

Lili a nyuszija volt.

Zokogás.

Én meg zavarban vagyok.

– ...figyelj, Avra, mióta is van meg nekünk Lili?

– Nem régóta, apa, öt-hat éve.

– Avra... Ennyit élnek a nyulak! – csúszott ki a számon.

Zokogás.

– Kicsim, attól kezdve, hogy megszületünk, egy dolog biztos: hogy meg fogunk halni.

*Minden véget ér,
hogy újrakezdődhessen.*

*Minden elkezdődik,
hogy véget érhessen.*

– Lili hatévesen legalább annyi mindent megélt, mint egy ember száz év alatt. Kölykei születtek, boldog volt, szeretett és szerették. Kevés ember él olyan szépen, mint Lili, kicsim. – Csönd a vonal túlsó végén. – Mindannyian elmegyünk egyszer, drágám. Lili száz évet élt. Te mennyit szeretnél? Kétszázat vagy háromszázat?

Mintha kuncogást hallanék...

A gyerekeknek meg kell ismerniük az életet. Az árnyékos oldalát is. Fogtam hát az apám ásóját, Lilit a dobozában, és mentem a lányokért az iskolába.

– Akarjátok, hogy eltemessük együtt?

A kisebbik azonnal rávágta, hogy igen. A nagyobbik nyelt egy nagyot, majd bólintott. Elmentünk a kedvenc dombunkhoz, Vuliagmenibe. Oda, ahol aranyszínt ölt a tenger délutánonként.

Nehezen találtunk olyan helyet, ahol gödröt tudtam ásni. Óvatosan kiemeltem a selyempapírba bugyolált Lilit a dobozból. Olyan volt, mint egy kis menyasszony. A tenyeremre fektettem, hogy a gödörbe helyezhessem. De a nagyobbik esélyt sem adott. Kivette a kezemből, mint egy anya a gyermekét. Óvatosan lefejtette róla a selyempapírt. Az arcához emelte. Egy

utolsó pusztit adott neki. Gyengéden a gödörbe fektette, majd egy kis káposztalevelet tett mellé, hogy ne éhezzen.

– Csukd be a kis szemed, Lilikém! – mondta neki. Betakarta a selyempapírral, mintha az ágyikójában lenne. Aztán szórtak még mellé pár szál cikláment, végül betemették. Tettünk oda két követ is, hogy emlékezzünk majd, hol alszik a drága nyulacskánk.

Aztán elmentünk fagyizni.

– Az életben minden benne van, gyerekek. Egy dolog minden. Csak mi, emberek választjuk külön a jót és a rosszat. Az eső és a hőség egy dolog. Élet és halál egy dolog. Szeretet és félelem egy dolog. Tenger és hegy egy dolog. Szélcsend és vihar egy dolog. A kánikula után jön a zivatar. A nyár után a tél. A jó után jön a rossz. Régen csak az egyik részét szerettem, most már az egészet – mondtam, hátha sikerül lelket önteni beléjük.

Nem számítottam válaszra. A kisebbik azonban így szólt:

– *Szóval akkor, apa, te szereted azt, amit nem szeretsz?*

A komboloi

Mögöttem ült. Sosem láttam még. A zenész a színpadon hirtelen rázendített. Szó szerint magával ragadott minket. Ekkor figyeltem fel rá először. A komboloi hangjára. A gyöngyfűzérére, amint ütemesen csattog. Pont mögöttem. Kínzó monotóniával, akárcsak a csöpögő vízcsap. Először tapintatosan fordultam hátra, hogy magától kapjon észbe, zavar. Régimódi komboloi volt, borostyánköves. Az illető középkorú férfi, olyan hatvanas. Nem tűnt fel neki, hogy idegesít. Rövid időre abbahagyta. Azt hittem, vette a lapot. Aztán újrakezdte, én meg újra hátranéztem. De hiába!

Az énem egy fele nem merte megszólítani. A vívódásom azonban csak pár másodpercig tartott. Hamar döntöttem. Tudok már nem magamban fortyogni. A tekintetemmel szóltam hozzá. Rámutattam a gyöngyfűzérre, és elmosolyodtam. Nem esett le neki. Felém nyújtotta. Azt hitte, hogy pörgetni akarom. Szívből jövő nevetéssel válaszoltam. Szokás szerint megindított a görögök nagylelkűsége, akik

mindig készek adni. Inkább elmagyaráztam neki. Kedvesen. Ebben van a titok nyitja: hogy tartsd féken a haragod. Máskülönben elbukod az igazad.

Végül megértette. Mosolygott. Úriember volt. Azonnal abbahagyta. Nemsokára hallottam, amint a lánya azt mondja mellette: „Én is szólni akartam, apa.”

Régen ki nem nyitottam volna a szám. Magamba fojtottam volna. De ezzel nem tettem jót senkinek. Főleg magamnak nem. Rettentetes, ha kevésnek érezzük magunkat. Ha úgy gondoljuk, hogy nem számítunk. Hogy senki sem figyel ránk. Még mi magunk sem. Sokszor éreztem már ezt a saját bőrömen. De a másik félnek sem jó. Esélyt sem adunk neki rá, hogy változtasson. Viszont csakis szépen szóljunk hozzá! Akárcsak önmagunkhoz. Ez a két dolog párban jár. Bizony!

*A bátorság megváltoztatja
az életedet.*

*Különösképp, ha jól nevelt
gyerekként nőttél fel.*

*Ne hagyd, hogy az illemtudás
gúzsba kössön!*

A szünetben beszélgetésbe elegyedtem az illetővel. Barátságosan viselkedett. Az életről